

Народни музеј

ИСТОРИЈАТ МУЗЕЈА

Одлуком бана Моравске бановине 1932. године оснива се Бановинска археолошка комисија при просветном одељењу и поставља референт за археологију и чување старина.

Током лета исте године вршена су интензивна археолошка истраживања у Нишу, Јагодин мали, на Медијани и Горњој Врежини, где су откривени предмети музејског карактера. Ова истраживања и сакупљени бројни вредни предмети допринели су бржем решавању смештаја Музеја и почетку његове делатности. Крајем октобра 1932. године, Бановинска управа дозволила је “за сада једну собу за смештај музеја” у просторијама Бановине (сала зграде Универзитета).

Захваљујући активности Музејског друштва (оснивачка скупштина одржана 12. марта 1933. године), обезбеђен је нови музејски простор у згради Учитељског дома. Музеју су додељене две просторије и 1. маја 1933. године Музеј је био отворен за посетиоце. Музејска поставка састојала се од три збирке: античке, са каменим споменицима, рељефима, керамиком, накитом и новцем; збирке оружја са “сабљом Сулејмана Величанственог” и заставом Колета Рашића; збирке фотографија и уметничких слика са “неколико цртежа Шоамовића”.

Исте године поново је постављен проблем проширења смештајног простора Музеја, јер је приликом летњих археолошких

истраживања у Јагодин мали, Медијани и Хумској чуки откривено мноштво нових музејских предмета. Истовремено, сакупљени су бројни предмети, као поклони грађана, који су представљали основу будуће етнографске збирке. Првог августа 1933. године музеј добија кућу Христодулових. Усељењем у нову зграду, званично је отворен 22. октобра 1933. године као Историјско-етнографски музеј града Ниша. Материјал је сврстан у седам збирки: праисторијска, античка (највећа и највреднија), средњевековна, нумизматичка са преко 8000 комада новца, збирка уметничких слика, етнографска и збирка оружја.

Блистава и резултатима најбројнија етапа делатности Музеја у Нишу прекинута је фашистичком окупацијом 1941 .године, а уништена бомбардовањем 2. септембра 1944. године. Тада су музејске збирке преполовљене, а бројни музејски предмети уништени.

После рата, Народни одбор општине Ниш обновио је Музеј под именом Народни музеј. Почиње се са радом на сређивању музејских збирки и њиховом увећању путем поклона, откупа и истраживањем. Музеј тада добија зграду у улици Димитрија Димитријевића 7. Године 1950., Музеј се пресељава у нове просторије, у згради у улици Ген. Милојка Лешјанина 14 је стална поставка НОБ-а, која је касније пресељена у Логор на Црвеном крсту, а у згради бивше банке, у улици Николе Пашића 59 је стална археолошка поставка. На дан петнаестогодишњице пробоја логора, 12.фебруар 1967.године, свечано је отворен Спомен музеј 12.фебруар.

Народни музеј у Нишу и данас ради у поменутиим објектима. У својим фондовима има 40.000 предмета из следећих области: археологије, нумизматике и епиграфике, етнологије, историје, историје уметности и спомен собе Стевана Сремца и Бранка Миљковића. У његовом саставу су и конзерваторске радионице, фотолабораторија и библиотека са преко 10.000 наслова.